

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการจัดการของครอบครัวต่อการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการวิจัยจากการใช้แบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายเปิด และสัมภาษณ์กลุ่มมารดาวัยรุ่นหลังคลอดครั้งแรกจำนวน 50 ราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและครอบครัวหลังคลอดบุตรคนแรก ที่พักฟื้นคลอดที่หอผู้ป่วยหลังคลอด ณ โรงพยาบาลชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้ คือ

1. มีอายุระหว่าง 13-19 ปี
2. เป็นการคลอดครั้งแรก
3. ไม่มีภาวะแทรกซ้อนในระหว่างตั้งครรภ์ ไม่เป็นโรคทางอายุรกรรม ศัลยกรรม หรือ โรคจิต

4. ไม่มีความผิดปกติของการสื่อสาร และอ่านหนังสือได้
5. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มมารดาวัยรุ่นที่พักฟื้นหลังคลอด ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวนทั้งหมด ราย โดยแบ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ราย สามิ ราย และครอบครัวราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของหญิงตั้งครรภ์ ได้แก่ อายุ การฝากครรภ์ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความต้องการมีบุตร

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มสมรส ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มสมรส

2. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์ ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการชีวิตครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น แบ่งออกเป็นแบบสัมภาษณ์การทำหน้าที่ของครอบครัวขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดการทำหน้าที่ครอบครัวขั้นพื้นฐานของฟรีดแมน (Friedman, 1992) มาดัดแปลงเป็นข้อคำถามจำนวน 5 ด้าน จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อความที่แสดงการทำหน้าที่ครอบครัว ประกอบด้วย

1. หน้าที่ด้านความรักความเอาใจใส่
2. หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู
3. หน้าที่ในการดูแลสุขภาพ
4. หน้าที่ในการผลิตสมาชิกใหม่
5. หน้าที่ในการจัดการทางเศรษฐกิจ

การทำหน้าที่ของครอบครัวในภาวะวิกฤต โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการทำหน้าที่ครอบครัวของ เซอร์คิมเพลกซ์ ของ Olson and Gorall (2003) มาดัดแปลงเป็นแบบสอบถาม 3 ด้าน ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ เป็นข้อความที่แสดงการทำหน้าที่ครอบครัวเพื่อให้ครอบครัวเกิดความสมดุล มีดังนี้

1. ด้านความผูกพันในครอบครัว
2. ด้านการยืดหยุ่นภายในครอบครัว
3. ด้านการสื่อสารในครอบครัว

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปหาความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ

แก้ไข ปรับปรุง ด้านภาษา เนื้อหา เพื่อให้มีความเหมาะสมทางด้านภาษา และความชัดเจนตรงตามเนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ เพื่อขออนุญาตดำเนินการศึกษา และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อขออนุมัติจากหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลและหัวหน้าแผนกสูตินรีเวช เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงลักษณะงานวิจัย วัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล
3. เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชลบุรี แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด
4. ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัวชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การรักษาความลับ และบอกให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิที่จะยินดียินยอมหรือปฏิเสธการเข้าร่วมในการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้วิจัย
5. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีที่จะเข้าร่วมในการวิจัย ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นใบยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้องคลอดโรงพยาบาลชลบุรี หลังคลอดแล้ว 24 ชั่วโมง ใช้เวลาในการสอบถาม 20-30 นาที จนครบจำนวนที่ต้องการ
7. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิของหญิงตั้งครรภ์ที่เข้าร่วมในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ตระหนักถึงการเคารพในความเป็นบุคคลของหญิงตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์และครอบครัวเป็นผู้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยด้วยตนเอง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดและเข้าพบหญิงตั้งครรภ์และครอบครัว แนะนำเพื่อเชิญเข้าร่วมการวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้ทราบล่วงหน้าถึง วัตถุประสงค์ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ประโยชน์ ความเสี่ยงใดบ้างที่ได้รับจากการวิจัยและการรักษาความลับ ข้อมูลที่ได้รับทุกอย่างจะใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและเสนอในภาพรวม รวมทั้งบอกให้ทราบถึงสิทธิที่จะยินดียินยอมหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมในขั้นตอนการดำเนินการ

ของการวิจัย ในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและครอบครัวปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวจากการวิจัยภายหลัง ไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ผลการปฏิเสธจะไม่ส่งผลกระทบต่อหญิงตั้งครรภ์และครอบครัวในการให้การพยาบาลแต่อย่างใดทั้งสิ้น และเมื่อหญิงตั้งครรภ์และครอบครัวยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยจึงทำการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ และร้อยละ และจัดกลุ่มคำเพื่อจำแนกและอธิบายลักษณะการจัดการของครอบครัวหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น